

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

НАСТАВНО-УМЕТНИЧКО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФМУ

Након увида у приложени материјал, Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта у саставу: мр Ферн Рашковић, ред. проф. ФМУ у Београду, ментор; мр Марија Јокановић, ред. проф. ФМУ; мр Јасна Максимовић-Веселинов, ред. проф. ФМУ, др Срђан Сретеновић, доцент, ФМУ, Евгенија Кравцева, ред. проф. Академије уметности у Новом Саду, Наставно-уметничко-научном већу ФМУ и Сенату Универзитета уметности подноси следећи:

Извештај о оцени и одбрани докторског уметничког пројекта

мр Мине Менделсон

**Интерпретативни аспекти карактерних разноликости у делима за виолину и
клавир Сергеја Прокофјева**

Извештај садржи:

1. Биографске податке Мине Менделсон
2. Анализу текстуалног дела докторског уметничког пројекта

3. Садржај програма концертног дела докторског уметничког пројекта

4. Закључак Комисије

1. Биографија

Мина Менделсон рођена је 17. 10. 1978. у Београду, у породици музичара. Завршила је основну музичку школу "Мокрањац" у Београду у класи проф. Милорада Ђуричића (са просеком 5,0), и Школу за музичке таленте у Ђуприји у класи проф. Љубивоја Николића (са одличним успехом). Редовне студије виолине уписала је 1996. године на Факултету музичке уметности (ФМУ) у Београду, у класи ред. проф. Ферн Рашковић. Дипломирала је 2000. године (са оценом 10 из главног предмета и просеком 9,23) и магистрирала 2003. године (са просеком 10) такође у класи ред. проф. Ферн Рашковић. Тренутно се усавршава на докторским студијама виолине на ФМУ у Београду, у истој класи.

Добитник је бројних награда на републичким, савезним и међународним такмичењима од којих се издвајају: 3. награда на међународном такмичењу Петар Коњовић у Београду 1995. године, 1. награда на Републичком такмичењу у Београду 1996. године, 2. награда на Савезном такмичењу у Новом Саду 1996. године, СПЕЦИЈАЛНА награда на Републичком (двоетапном) такмичењу у Београду 1998. године као и ПРВА награда на Југословенском такмичењу у Котору исте године.

Наступала је као солиста у свим репрезентативним салама Београда (Задужбина Илије М. Коларца - Велика дворана и Галерија, Скупштина града Београда, Галерија САНУ, Галерија културног центра - АРТГЕТ, Народно позориште, Атријум Народног музеја, Етнографски музеј, Јеврејска општина, Сала МОКРАЊАЦ, Сала ФМУ, Сала СТАНКОВИЋ...), Новог Сада (Синагога), Ниша (сала Факултета Уметности, сала Нишког симфонијског оркестра), Крагујевца (Гимназија), Сремских Карловаца (Гимназија), Панчева (сала муз. школе „Јован Бандур“ и сала Културног центра),

Пожаревца (сала МОКРАЊАЦ), Ђуприје (Школа за таленте и Музичка школа), Краљева (Културни центар, Градска кућа), Горњег Милановца (Норвешка кућа), Лесковца (Свечана сала Општине), Врања (Галерија музеја), Алексинца (Галерија Културног центра) и др. Одржала је и неколико хуманитарних концерата. Била је концертмајстор оркестра основне м.ш. "Мокрањац", као и камерног оркестра „Школе за музичке таленте“ у Ђуприји. Као солиста наступала је са Камерним ансамблом „Мокрањац“, са камерним оркестром „Гудачи Светог Ђорђа“, и са БГО „Душан Сковран“ у земљи и иностранству.

Као стипендиста Владе Краљевине Норвешке усавршавала се на Универзитету у Кристијансанду код проф. Сабине Гроллмус, где је боравила од августа до децембра 2001. године. Била је и полазник мајсторских курсева виолине код проф. Давида Такена у Лондону и Београду (1997.), Стефана Баратдугеа у Норвешкој (2001.), и код Сретена Крстића (концертмајстора Минхенске филхармоније) у Котору (2003.), у оквиру Котор-арт фестивала.

Од 1997. до 2000. године била је члан камерног оркестра „Гудачи Светог Ђорђа“ са којим је остварила бројна гостовања у земљи и иностранству (Мађарска, Холандија, Немачка, Енглеска и Македонија), као и више снимака за Радио и ТВ Београд. На позив еминентног професора Давида Такена, као члан гудачког квартета Гудачи Светог Ђорђа, у сарадњи са Маријом Шпенглер, Анитом Вучетић и Драганом Ђорђевићем, учествовала је на мајсторском курсу на Guildhall School of Music & Drama у Лондону (децембар 1997.). На истом курсу остварена је сарадња и са члановима Vellinger квартета.

Од априла 2002. године ангажована је као стални члан, на месту заменика концертмајстора у Београдском гудачком оркестру „Душан Сковран“, са којим је такође остварила низ наступа у земљи и иностранству (Бугарска- Софија; Турска- Бодрум, Сапанца; Холандија- Амстердам, Француска- Сете, Хрватска- Загреб и др). Као члан квартета и камерног оркестра „Гудачи Светог Ђорђа“ и БГО „Душан Сковран“ сарађивала је са бројним великим именима домаће и иностране музичке

сцене (Schlomo Mintz, Nigel Kennedy, Dmitry Sitkovetsky, Claudio Vandelli, Alexis Galperin, Jan Soderblom, Olla Rudner, David Strange, Sophie Langdon, Godfrois Vujičić, Francis Orvall, Christopher Warren-Green, Franck Fontcouberte, David Porceline, Ronald Zolman, Valter Cobera, Jordan Dafov, Irena Graffenauer, Моника Лесковар, Леонид Горохов, Александар Павловић, Матеја Маринковић, Сретен Крстић, Гордана Матијевић-Недељковић, Јован Колунџија, Стефан Миленковић, Марија Шпенглер, Наташа Вељковић, Аника Вавић, Весна Станковић, Анета Илић, и многи други). У априлу 2007. године, на позив маистра Дмитрија Ситковецког, учествовала је на концерту NES-а (The New European Strings) у Коларчевој задужбини поводом прославе 75. рођендана чувеног композитора Родиона Шchedрина. Гостовала је на више музичких фестивала (БЕМУС, БЕЛЕФ, Трибина композитора, Калемегдански сутони, Уметност против рата, Охридско лето, Фестивал у Софији, Фестивал у Бодруму, Фестивал у Сапанци), а остварила је и низ снимака за Радио и ТВ Београд, међу којима су најзначајнији ТВ серија: Камерна ТВ сцена, епизода: Л.Ван Бетовен (квартет це-мол, оп. 18), и ЦД под називом „Мокрањац Баху“, снимак с концерта одржаног 06.12.2000. године у Великој сали Коларчеве задужбине поводом обележавања 250 година смрти Ј.С.Баха, на коме наступа као солиста са Нелом Менделсон и Камерним ансамблом „Мокрањац“ у извођењу Баховог концерта за две виолине и оркестар у д-молу.

Паралелно са концертном солистичком и камерном активношћу бави се и музичком педагогијом. Била је ангажована као демонстратор на катедри за гудачке инструменте ФМУ у Београду за наставу виолине у класи ред. проф. Ферн Рашковић (2001-2002.), као професор виолине у музичкој школи „Стеван Мокрањац“ у Пожаревцу (2002-2003.), од септембра 2003. је стално запослена као асистент-приправник за наставу виолине на Факултету уметности у Нишу, од децембра 2006. је у звању асистента за наставу виолине на истом факултету у класи ванредног проф. мр Игора Алексића. На Републичком такмичењу гудача у Нишу 2007. године студент из поменутог класе, Јелена Миловановић освојила је 3.

награду. Од децембра 2009. године ангажована је на истом факултету у звању доцента.

2. Анализа докторског рада

Рад садржи 34 стране (33 стране основног текста, литература), фонтом Times New Roman, 12, проред 1, 5; Литература (страна 34 - јединице на српском, енглеском и руском језику).

Рад "Интерпретативни аспекти карактерних разноликости у делима за виолину и клавир Сергеја Прокофјева" мр Мине Менделсон, представља резултат њених исцрпних истраживања и припреме за извођење Прокофјевљевих дела за виолину и клавир. Како је и сама истакла у уводу рада, одувек импресионирана Прокофјевљевим стваралаштвом, потрудила се да сазна што више о аутору који ју је заинтересовао, али и да из аспекта који је њој најважнији - аспекта тумача/интерпретатора, па што да не и "креатора" Прокофјевљеве музике на сцени, вербално артикулише своја истраживачка искуства, не би ли себи, али и својим читаоцима и слушаоцима приближила музику овог изузетног ствараоца. Посебан истраживачко-интерпретаторски изазов у случају одабраних опуса у фокусу разматрања Мине Менделсон представљала је чињеница да неки од њих оригинално нису мишљени, намењени виолини као солистичком инструменту. У том смислу, пред Мином Менделсон су се отворила шира питања везана за поетику и стилистику Сергеја Прокофјева, као и претпоставка да се карактери/ликови његове музике појављују у разноликом медијском руху, те да управо одабрано рухо - у овом конкретном случају, виолина - и његове техничко-изражајне специфичности пресудно доприносе уверљивој интерпретацији Прокофјевљевих карактера.

На трагу оваквих својих претпоставки Мина Менделсон је одлучила да, након кратког уводног излагања у којем се осврнула на значај одабраних опуса (Увод, стр. 3-4), у другом поглављу текста (Развој музичког језика Сергеја Прокофјева, стр. 5-9)

шире контекстуализује и истражи дела која је занимају. У том погледу је, користећи музиколошку литературу, одабрала да направи краћи преглед живота и рада Сергеја Прокофјева, те представи елементе његовог музичког језика које је и сам композитор сматрао важним, а који управо указују на разнолике карактерне поставке његових музичких артикулација. Та сазнања омогућила су Мини Менделсон да у покрету од општег ка посебног приступи изради централног поглавља свог текста, насловљеног као и сам пројекат - "Интерпретативни аспекти карактерних разноликости у делима за виолину и клавир Сергеја Прокофјева" (стр. 10-32).

Треће поглавље је, у складу са својим значајем, подељено на четири потпоглавља која су, након краћег уводног разматрања - сада фокусираног искључиво на дела за виолину и клавир (3.1 Уместо увода, стр. 10-12), посвећена појединачним опусима. Мина Менделсон се, дакле одлучила да својим текстом начини још једно "извођење" свог докторског уметничког пројекта, следећи како распоред извођења композиција, тако и логику којом се оне представљају у концертним програмима. Отуда свако од потпоглавља, доноси низ краћих текстуалних одломака који "репродукују" микроструктуру Прокофјевљевих дела. Оваква логика излагања, по самој својој природи доследна, додатно је ојачана у тој својој димензији, захваљујући чињеници да свака појединачна анализа Менделсонове доноси закључке и увиде у извођачке проблеме везане за конкретне сегменте музичког тока, и начине на које их је она решавала приликом припреме дела за извођење. Уз то, Менделсонова на крају сваког потпоглавља сумира своје увиде у краћим закључним одељцима текста.

Кратки Закључак (стр. 33), заправо је сажетак свега изложеног, али ипак "изоштрава"/ "редуцира" расправу на закључак да је за извођача најважније да оствари баланс између два најоштрије супротстављена карактера - лирског и саркастичног (назовимо их тако), а да се сва даља карактерна нијансирања дају извести једном када се ови карактери правилно извођачки поставе. За њихову

поставку, Мина Менделсон, као што је већ истакнуто, даје конкретне предлоге и решења у анализи извођачког процеса, коју је успешно извела у тексту.

3. Програм концерта

Завршни испит докторског уметничког пројекта одржан 18.11.2012. у Великој Дворани Коларчеве задужбине

Мина Менделсон, виолина

Наталија Младеновић, клавир

Sergej Prokofjev

1. Sonata za violinu i klavir no. 2, op. 94 bis, D-dur

-Moderato

-Scherzo: Presto

-Andante

-Allegro con brio

2. Pet melodija za violinu i klavir, op. 35 bis

-Andante

-Lento ma non troppo

-Animato ma con allegro

-Allegretto leggero e scherzando

-Andante non troppo

3. Sonata za violinu i klavir no. 1, op. 80, f-moll

-Andante assai

-Allegro brusco

-Andante

-Allegrissimo

4. Закључак Комисије

Мр Мина Менделсон је за тему свог докторског уметничког пројекта одабрала како за извођење, тако и за вербалну артикулацију, веома захтеван опус Сергеја Прокофјева. Но, у потпуном складу са својом већ знатном извођачком репутацијом, Менделсонова је задатак који је себи поставила обавила на највишем професионалном нивоу. Одговорно и озбиљно са једне, страствено и заводљиво (подједнако на оба нивоа интерпретације прописана протоколом одбране докторског уметничког пројекта) са друге стране, Мина Менделсон гради и представља нам своју особену интерпретацију Прокофјевљевих опуса за виолину и клавир. Откривајући својим читаоцима процес "нечујан" њеним слушаоцима, Менделсонова се, као што се од врхунског извођача и очекује, поставља као посредник између неколиких медијских лица музике, посредник који нам указује на неисцрпне могућности разматрања, слушања и извођења музике. Мина Менделсон је извођачки убедљиво, језички спретно и чисто, представила резултате својих истраживања и успешно одговорила на захтеве које је пред њу поставила област којом је одлучила да се бави у свом докторском уметничком пројекту и пратећем истраживању.

Имајућу све речено у виду, Комисија за одбрану и оцену докторског уметничког пројекта мр Мине Менделсон - "Интерпретативни аспекти карактерних разноликости у делима за виолину и клавир Сергеја Прокофјева", предлаже Наставно-уметничко-научном Већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду да прихвати Извештај и закаже датум одбране докторског уметничког пројекта.

Комисија:

мр Ферн Рашковић, ред. проф. ФМУ у Београду, ментор

мр Марија Јокановић, ред. проф. ФМУ

мр Јасна Максимовић-Веселинов, ред. проф. ФМУ

др Срђан Сретеновић, доцент ФМУ

Евгенија Кравцева, ред. проф., Академија уметности у Новом Саду
